

HISTORIA DE L'EDUCACIO A CATALUNYA

ANUAL

Professor: Dr. Pere Solà i Gussinyer

Departament: Pedagogia Sistemàtica i Social

A.- OBJECTIUS

- A.- El curs vol potenciar un millor coneixement, així com l'adquisició de pautes de recerca, en el terreny de la història educativa i escolar a l'àmbit geogràfic de llengua i cultura catalanes. La matèria que s'hi treballa és "polivalent" en el sentit que és pensada per a ser "útil" als estudiants d'especialitat de Pedagogia i també als estudiants d'Història Contemporània.
- B.- L'assignatura tindrà pràctiques adaptades als estudiants de cada una de les especialitats que la cursin: Terapèutica, Investigació i Orientació, Didàctica, Teoria i Pedagogia Social, Història Moderna i Contemporània, etc.
- C.- Comparació del procés educatiu català amb el procés educatiu d'altres nacions i civilitzacions.

B.- TEMARI

Temes generals

1. L'educació en un temps de crisi. La transformació de les pautes educatives de l'Antic Règim (1789-1833).
2. L'establiment del model escolar liberal-burgès (1833-1874).
3. Indústria i cultura, "Renaixença" i transmissió cultural i educativa.
4. De la Restauració Monàrquica a la crisi de Cuba: el desenvolupament problemàtic de la Llei Moyano.
5. Aspectes comparatius dels sistemes escolars europeus del segle XIX en relació amb el cas català.
6. La laïcització de les estructures educatives: de la pèrdua colonial a la Setmana Tràgica.
7. Educació, modernització i autonomia política (1909-1923)
8. L'educació a la dictadura de Primo de Rivera
9. L'escola i la cultura popular durant la II República
10. Planteigs i realitzacions educatives en temps de guerra i de revolució (1936-1957).
11. Educació i escola a la primera meitat del franquisme (1939-1957).
12. Educació i escola al franquisme (1957-1970).

13. De la Llei General d'Educació al post-franquisme.

Temes d'especialitat

14. Història de l'educació permanent i d'adults

14.1. El moviment d'ateneus

14.2. Les universitats populars

14.3. Les institucions d'educació no formal en la història

15. Orientació educativa

15.1. Elements per a la història de l'orientació vocacional

15.2. Les primeres passes del diagnòstic educatiu

15.3. Orientació i diagnòstic educatiu en la Història de l'Educació catalana

16. Organització Escolar

16.1. Història de les polítiques educatives

16.2. Història de la legislació escolar

16.3. Evolució dels models didàctics des del Renaixement fins al segle XX

16.4. El concepte i la pràctica de la innovació educativa en la història

16.5. L'engageda de la investigació educativa (segles XIX i XX)

17. Pedagogia Terapèutica

17.1. L'educació del nen deficient en la història

17.2. L'escolarització de l'infant deficient, segles XIX i XX

17.3. Idees i pràctiques de pedagogia terapèutica

17.4. Història de les institucions d'educació especial

17.5. Pensament i pràctica dels educadors especials

C.- METODOLOGIA

Redacció i presentació d'una memòria individual sobre un tema i discussió de temes, problemes i pensament d'autors. Treballs de recerca històrico-pedagògica en funció de l'especialitat de l'alumne.

D.- AVALUACIO

Es valorarà la participació activa de l'alumne a les sessions de treball. Cada alumne presentarà un tema a classe (3 punts), farà una prova de suficiència sobre el temari de curs durant el mes d'abril (2 punts) i confeccionarà un treball de recerca històrico-pedagògica (5 punts).

E. BIBLIOGRAFIA

1/Metodologia històrica i tècniques de treball científic

- Assaigs de U.ECO,A.PONCE,R.FORNACA,D.ROMANO,GORTAZAR & CRUZ VALENCIANO,J.FONTANA..
- Eines de catalogació:Thesaurus Català d'Educació i Manual del CATMARC.
- Manuals d' informació contextualitzadora d' Història dels Països Catalans:volums d'Edicions 62 sobre Història de Catalunya i del País Valencià, Enciclopèdies(la Balear,la G.E.C.,etc),els dos volums d'Edhasa d' Història dels Països Catalans

2/Bibliografia general d' Història de l'Educació

- Manuals generals d' Historia de l'Educació:ABBAGNANO-VISALBERGHI, BECK,BOWEN,PONCE,etc.
- Revistes especialitzades en Història de l'Educació, com "Historia de la Educación"(Salamanca), "Histoire de l'Education"(París),etc., "History of Education"(Londres), "History of Education Quarterly" (Washington)

3/Bibliografia sobre la Història educativa als Països de Llengua Catalana

- Publicacions de la Societat d' Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana("Full Informatiu",Actes de les Jornades d'Història de l'Educació als Països Catalans),Revista "Educació i Història",etc.
- Llibres de la Col·lecció "Textos Pedagògics" (Eumo,Vic) referits a pedagogs dels Països Catalans(R. Lull,B.Rexach,etc)
- Estudis de Jordi Monés i Pujol-Busquets, Pere Solà i Gussinyer, Salomó Marquès,A.J. Colom,C. Canyelles i R.Toran,E.Fontquerni i M.Ribalta,J.González-Agàpito,J.Tusquets,L.M. Lázaro, A. Mayordomo, P. Darder,etc.
- Revistes d'educació que inclouen elements sobre moviments de renovació pedagògica("Perspectiva Escolar","Cuadernos de Pedagogía",etc).
- Publicacions de les Conselleries d'Educació i del MEC.

*** S' indicarà bibliografia més específica en funció de cada tema.